

Universitätsbibliothek Paderborn

**Novum Gratiæ Prodigium: Sive Vita Venerabilis Matris,
Sororis Joannæ à Jesu Maria Monialis Præcipui D. Claræ
Coenobii In Bvrgos**

**Ameyugo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

Caput II. Deus adjungit Joannæ quatuor seraphinos, qui eam comitentur & confortent: dolores ejus atque tormenta perseverant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37120

CAPVT II.

DEVS adjungit Ioanna quatuor Seraphinos, qui eam comitentur & confortant: Dolores eius atque tormenta perseverant.

Semper
solatur
suos DE-
VS.

Adiungit
Ioanna
quatuor
Seraphi-
nos.

Domine inquit Rex David (Ps. 93: v. 19.) secundum multitudinem dolorum meorum in corde meo, consolationes tuae lætificaverunt animam meam. Quod providentiam divinam sæpius expertus afferit, quæ præcipios Sanctos suos ad vitam æternam, per spiritualem viam Crucis dedit. Visitat eos doloribus & afflictionibus, illique in pressuris corporalibus suspirant & gemunt; DEUS verò illos juxta mensuram eorundem misericordiarum corroborat. Ubi ergo is conspexit, quam multa joanna Sponsa sua pateretur, & porrò etiam quanta toleranda restarent, præter sanctum eius Angelum custodem, quatuor ei Seraphinos deputavit, qui eam omni tempore, imo omni vitæ illius momento incessanter comitarentur, tuerentur, atque confortarent. Singularis hæc amabilisque providentia DEI, tali ab ea modo est cognita. Paucis ab inito matrimonio annis, comparuerunt illi quatuor præclarissimi juvenes, suavi amabilique gestu, decorâ facie, venustâque supra modum corporis formâ. Quivis eorum senas radiantes habebat alas, superante omnem pulchritudinis modum pennarum colore; Cælici luminis eximiè mi-

cantibus radiis circumdati. Soror Ioanna à tantâ claritate in extatin rapta, initioque turbatione pavore correpta fuit. Paulò verò post, naturâ debili supremâ gratiæ Divinæ virtute roborata, querit è prædictis adolescentibus, quinam sint, quid afferant, quidve velint. Cælites Genii juvenesque dixerunt, se quatuor Seraphinos esse ab Altissimo Numine ei submissos, ut eam toto vitæ suæ discursu ubivis locorum comitentur, diversisque etiam de causis, in variis eius incommodeis ipsi semper assistant. Præcipue tamen ut eam excitent, solentur, confortent ac tueantur, ne in vasto ac procelloso tribulacionum mari, quæ interiora animæ eius inundatura sunt, spiritus suffocetur ac submergatur. Difficile creditu forte factum hoc cuipiam videri poterit, perpendenti doctrinam, quæm Doctor Angelicus Divus Thomas nobis tradit (1. p. q. 112.) nimirum supremæ Hierarchiæ Angelos, quales Seraphini sunt, ad nos haudquam mitti. Sed hæc doctrina intelligenda est, quod secundum communem regulam, cursusque ordinarium, supremos Deus Angelos ad nos non destinet; potest tamen benignus DEUS, peculiari de causa gratiam istam alicui facere, prout è Scriptura sacra palam sit, atque Theologi etiam cum Seraphico Doctore Divo Bonaventurâ & Scoto docent (12. dist. 10. art. 1. q. 2. Scot. in 2. dist. 10.) Posteaquam igitur Seraphicum istud præsidium ac juvamen

In Aragoniam
cum marito Ioannæ
deducitur.

Plurima
ibi pati-
tur.

Burgum
cum ma-
tto re-
vertitur.

vamen summâ grati animi testifi-
catione Ioanna suscepit , infra dicta
constantque Virgo denuo etiam pa-
ti nova cœpit . Brevi Maritus eius
suum illud servitum perosus est ,
abeundi ergo à Dominis suis copiam
obtinet , & postquam , quod è re fa-
miliari domesticâque supellecstile
restiterat , divendidit , in Civitatem
quandam Aragoniae Catalaiud di-
ctam , cum uxore sua secessit . Vnum
illie duntaxat egere annum . Quæ
non misera hæc nupta , ab omnibus
que derelicta eo in loco perpetua
est ? Quas non injurias , contemp-
tus , quot alapas , immania verbe-
ra , tormenta ac supplicia sustinuit ?
Quis hæc omnia numerabit , quis
exprimet ? Horruere servi & ancil-
la eius ad eorum aspectum ; at il-
la sufferendis summa cum patien-
tiâ omnibus par animo , immota
perstitit . Evolutâ unius animi pe-
riodo , Matthias iterum se cum suis
Burgos recepit , ad habitandum
ibi . Eo in itinere , in culto quopiam ,
inhospito , inhabitatoque regionis
soria nuncupatae loco , tenebris ob-
scuræ admodum noctis oppressi fu-
re , & quia viæ erant ignari , erra-
bant . Cum ergo Matthias ex DEO
vindictam sumere non posset , Con-
jugem suam summo cum contemp-
tu , & verborum contumelia aggre-
ditur , blasphemat , fulminat , mi-
nasque in eam vomit cum crebra
impiæ juratione . Misera Ioanna
quovis passu mortem timuit ; DEO
itaque uni atque Sanctissimæ eius
Matri se commendavit . Inter hæc
vocem audiunt ab Angelo DEI e-

“ditam . Istac pergit , non pro-
cul inde pagus distat . Tandem
in locum quendam , Hinojosa no-
mine deveniunt . Ut ergo subière
hospitium , impedimentaque sua
introrsus detulere ? cœpit Matthias
truculenter adeo sua cum conjugi
agere , ut hospita stuparet , eque
famulo quæreret dicens : Bone a-
mice , fortasse hæc Domina istius
Domini mancipium aut serva est ?
Servus , cui atrocia Domini facina-
ra caput obturbârunt , irato animo
respondit ; Non est eius mancipium
neque ancilla , sed Coniux illius ,
earumque virtutum , ut ipse dignus
non sit corrigiam eius calceamenti
solvere ; & tamen cum ea sic agit
semper , prout nunc cernis ; & mul-
tò etiam deterius . Ubi verò Mat-
thias omnia in hospitio ad placitum
disposuisset , uxorem suam se vocat ,
eamque in stabulum introducit , fu-
ne manus vincit , atque media inter
iumenta ad præsepe alligat , cum se-
quenti contumelioso dicto . Hic
aptus commodusque tibi est locus ;
meo quippe consortio digna non es .
Postremò valefaciens cum iteratis
alapis contumeliosisque sarcasmis ,
ad stratum se recepit ; illa verò præ-
dicto modo alligata mansit . Præbuit
humili Virgini hæc ignominia occa-
sionem DEUM suum animo re-
presentandi , quo videlicet is pa-
tio sui amore homo factus , li-
gatis manibus pedibusque inter
duo animalia , in præsepio fue-
rit reclinatus . Lætabatur impen-
sè Soror IOANNA de hac sua
cum Sponso suo conformatione ,
atque

Eo in iti-
nere quid
sit passus

Fune Io-
annam
ad præse-
pe Mat-
thias alli-
gat.

VITÆ VENERABILIS MATRIS

64

Gaudio
illie dif-
fluit sed
tentator
sua occa-
sione uiri-
tar.

atque externum pudorem ac dede-
cus in intimum convertit gaudium
cordis; eo tamen haud obstante ten-
tator eam impugnare orsus, tacito
illi susurrio dicebat: fieri ne potest
ut sic semper cæca sis, cum tamen
revera facta ipsa tibi oculos aperiant.
An non sat perspicis, manuque pal-
pas, quod te DEUS deseruerit?
Quorsum omnis horum tolerantia?
Si meam opem expetis, exsolvam
te protinus ab hoc præsepi, & a ma-
rito tuo defendam. Sed Ioanna fir-
ma constansque erat in tolerando.
Nihil illa tum agebat aliud, quam
ut toto se animo ad DEUM con-
vertens, illique diceret. Domine
“responde pro me, quoniam gra-
“vis hæc est tentatio, non me de-
“seras, ne præceps corruam. Pone
“me juxta te, & cuiusvis manus
“pugnet contra me. Vide quo tibi
“ego pretio steterim. Descendisti
“tu sublimi ē cælo in terram ad me
“salvandam, ne igitur premium tui
“sanguinis in me deperire siveris.
tali modo illa totam traduxit no-
tem. Vbi iam delucefere cœpit,
Matthias famulum ancillamque
evocat, abit ad stabulam, atque
ut primum conjugem conspexit,
ait ei: benene Domina dormivit?
Ita sane apparet, nam inter iumen-
ta duntaxat congruus est ei quietis
locus. Famulus atque ancilla ubi
Dominam suam ad præsepe revin-
etam tanta humilitate ac mansue-
tudine viderunt consistere ingenti
doloris sensu, probrum hoc dede-
cuseque tulere, sed neque a lacrymis
temperare sibi poterant. Interim
eam Matthias solvit iubetque ut

necessaria prosequendo itineri
comparet. Fecit hoc sine ulla ter-
giversatione aut minima contradic-
tione, atque in humili cognitione
quam longæ maiores pœnæ peccatis
suis deberentur, summas DEo age-
bat gratias, pro tam miti ac benigna
castigatione. Ab eo loco brevi Bur-
gensem Vrbem attigere. Quando-
quidem vero nobilis nostra Virgo
tota civitate Burgensi nota, omni-
busque amata fuit, non est ausa in
hominum venire conspectum, sed
occultabat se ab omnibus. None-
quidem quasi in Patria sua abhor-
ret, in tam abiecto, vili, contemp-
toque statu videri, sed ut eo pacto
execrationes ac maledicta impedi-
ret, quibus à populo passim eius
maritus impetebatur. Quisquis e-
nim obvius ajebat: maledictus sit
homo, qui tali modo coniugem
suam tractat, quæ tota instar est
Angeli. Ignoscat DEUS Parenti-
bus qui tanta virtute præditam,
tamque speciosam Domicellam
unguis feræ belluae tradidere:
satius ferè fuerat eam in aquas ab-
jici, quam adeo truculento tyranno
coniugio copulari Ioanna econtra
obviabat hominum dictis atque o-
culis consuetudine maxima, via mo-
doque quam optimo, omniaque
eius facta ita interpretabatur, ut
mariti sui reputationem existimas-
tionemque tueretur; excusans eum
quantum fas sineret. Ille vero co-
gitabat cum uxore sua madritum
proficiisci, dicitque illi ut partem
vestimentorum suorum cultusque
sibi tradat venundandam. Dicto au-
diens virgo confessim protulit,
eycladem

Burgus
revertus-
tur.

Ioanna
cavetha-
noriman-
ti sui.

Amor
Dei om-
nem or-
natum
seculi
exosum
reddidit.

Societas
bonorum
utilis,
malorum
est perni-
tiosa.

cycladem holosericam, qua una duntaxat vice induendo corpori usa fuerat, & similiter viridem Damascenam interiorem vestem sericumque pallium & alia eiusmodi ē mundo muliebri. Agebant hoc prompto ac perquam alacri animo, quippe cui Divinus amor omnem ornatum pompamque seculi exosam reddiderat. Supervenerat hisce Doctor Medicus Matthiae affinis domum ingressus; atq; ubi indumenta illa ornatumque in mensa expositum jacere conspexit, scire voluit, quānam ex causa, quoque fine id fieret. Domine respondet Ioanna vestes hæ venundandæ sunt & in pecuniam redigendæ, ut Madritum profiscamur, Consilium hoc Doctori neutiquam probabatur, mandat ergo famulo suo, ut ea omnia in domum suam perferat. Matthiaeque Ortiz tam solidis prægnantibus rationique consentaneis argumentis contrarium svadebat, ut ille animi sui decreto protinus mutato denuoque quæstoris obire officium apud præfatum Dominum Petrum expeteret. Facile postulatum impetrat munus eo quod eiusdem Nobilis Domini uxor, Ioannam apud se habere cūpiebat, propter ingentem fructum ac utilitatem, quam ex tam sancto consortio eius anima capiebat; Divina Scriptura, & experientia ipsa teste, quod in vita spirituali, amicorum DEI consortium summe sit proficuum, ex adverso vero malorum societas exitio. Qua de causa Divus Bernardus Eugenium Pamplam valde sapienter commonet, ne sibi imaginetur, statum suum fe-

licem fore, quamdiu ad latus, ac circumse malos homines eorumque societatem patietur.

Erat Don Pedro ad quartum ab urbe Burgo milliarium insigne Palatium arque munita ad formam turris. Misit eo suum quæstorem ad redditus inde obvenientes administrandos ac procuraret. Non inventiebat Matthias ancillam, quam secum duceret, ait ergo uxori sua ut se comitetur, officiumque ancillæ obeat. Paruit alacri lætoque animo mariti dicto humilis Ioanna nostra, talemque servitutem magni honoris loco habuit, cum perpenderet, quod verba illa, quibus Protomatri primaq; foeminaru, DEUS post lapsu est afflatus; scilicet sub potestate viri eris, isque dominabitur tui, pro execratione aut maledicto accipienda non essent, sed magni honoris ac benedictionis loco habenda prout Divus Ambrosius testatur (Lib. 1 de Parad. c 14.) Eam ob rem Divina verba illa eo sensu accipiebat Soror Ioanna, quasi tam sibi quam Eva dixisset: en peccando in servitatem lapsa servitutis onus in te suscepisti, igitur servi marito tuo, moremq; ei gerens. Desponsum tibi Dominum reputa; Divinus etenim amor hanc in te sententiam tulit; ut hac ratione, scilicet per servitatem, libera salvaque fias. Sententiam hanc atque damnationem cunctæ mulieres ob oculos sibi merito statuere deberent, in eaque perseverare, quandoquidem sincerus germanusque in maritum amor, talem secum inducit servitutem. Si quæ vero coniugata alterius viri amore

Ancilla
officium
lubens ex
equitur
Ioanna.

Quo sensu
accipienda verba sub viri potesta-
te eris.

I amore

amore cupiditateque teneretur, maritus enim verò illius prorsus infornatus, ipsi verò summum dedecus pudorque esset. Incredibile non est, quod eheu! homines reperiantur ipso Dæmone pejores. Qui ergo sub jugo talis hominis degit, ut ait Divus Augustinus, necesse est Tyrannum ferat atrocissimum & irreconciliabilem. Talem prorsus fuisse Matthiam Ortiz videtur. Uxor eius Joanna serviebat ei omni promptitudine, velut fidelis Sponsa, ille verò è contrario omni saevitiae, ut verus tyrannus, peius quam mancipio quopiam eā utebatur. Dixit ei quadam vice, ut aliquantum tritici purget, quod ubi fanatico isti cerebro, placito tardius exequi videretur, correptum manu rutellum capiti uxoris tam valide illisit, ut gravi vulnere faucia in terram corruerit, quo vix curato, abiit ille ad redditus quosdam cogendos, mandatque ut si expectet vesperi redditum. Paruit illa per omnia, præstulatque redditum ipsius in gradibus. Iam undecima noctis hora aderat, & quia Joanna totius diei labore fatigata atque debilitata obfistere somno difficulterque eum excudere poterat dormitare parumper cœpit. Supervenit Matthias semel fores pulsans; at illa non evigilabat. Secundò pulsat, moxque illa somno excusso, querit quis pulsat? Respondit: Aperi modò dicam tibi, qualiter mihi obedire debas. Tristissima uxor corde contremiserat: descendit concita, forisque pandit. At ille stricto pugione, ut Dæmon irruit; Hæc ve-

rò capiti sine laſione servando, brachium obiicit, quod mox tantâ vi transfixit, ut acies ferri per brachium ad parietem usque, in quem illa se reclinarat, penetraret. Nec isto contentus, sed ut ferociens Elephas viso cruore ad pugnam magis acuitur & inardescit, nec nisi cædes & vulnera spirat, sic truculenta hæc bellua copioso conjugis suæ conspecto sanguine efferatus oleum, cuius non parva quantitas aderat, igni ad moveri jubet, cui iam bullienti linteum immergit, quo & fervente simul oleo vulnus adurit, & quod immanius audituque horribilis, ferrum accipit, cuius cuspide intinctum fato modo linteum per apertum violenter tranfodit vulnus. O maledicta mariti in uxorem sa- Feritus
vitia! Possitne malus Dæmon ipse inaudita
diabolicum magis excogitare supplicium? Dolor quem misera Ioanna marini
exinde percipiebat, tam erat intensus, ut in deliquium incidens, conjugu
mentis ac omnis sensus impos humique strata iaceret velut mortua. Videbat quidem hæc tyrannus nulla tamen compassione miserae motus, defectione tali sibi reddita, perinde ac si nihil mali perpeffa velut serva, ad consueta domus ministeria impinguè obeunda, ubilibet præsto esse iubetur, sicque nulla interim curatione vulneri adhibita in domesticis servitiis per octiduum occupabatur. Ubi verò exulcerari vulnus, brachium tumescere, doloresque magis ac magis augeri cœpere, parum aberat quin moreretur. Inter hæc Divina disponente providentiâ, Nobilis quidam Burgensis in domum

DEI p^{re}
videntia
agentem
urbem
morti
proxima
desertur
Ioanna,

mum eius advenerat: ubi lethale malum Ioannæ adverterat, petit à Matthia, ut Burgos deportari ad curationem posset. Ita sollicitè a gente Nobili ac Doctore eius Affine deducta est ad matrem, quæ iam vi duata marito fuerat. Præceperat Medicus ob ingens præsensque vita periculum, ut sacris confessim Sacramentis ad excessum muniretur. Hoc modo bimestri toto in atrocissimis cruciatibus lecto affixa decubuit, marito nihil de ea sollicito aut quærente, sed ne eius memore quidem. Nullam in passione sua Christus habere societatem voluit, simili ratione disposuit, ut Charißima Sponsa sua sola in patiendo esset, neque ullius mortalium, sed neque divina sua societate sensibiliter frueretur.

Mater ad magnam redacta egestatem, eam ultra alere nequibat quapropter moesta ac derelicta coniux erat quasi nupta sine viro, filia sine parentibus, in persecutionibus sine adiutorio, atque in tam gravi afflictione sola & derelicta. Verum tamen in hisce ad DEUM se svavissimis affectuosissimisque questibus convertebat, Divinaque Majestas respondit. Ad nihil aliud te elegi, quam ad renovandam passionem meam efficiendumque verum passionis meæ simulachrum. Esto bono animo, nunc incipis pati. Talibus tensionibus & pressuris, corona tibi cuditur ac partur. Domine ait ad hæc, eius ancilla; Evidem sat luculenter demonstras, quod Pater meus Sponsorque existas, quandoquidem me

"ut filiam sponsamque tuam tractas"
 "Reminiscor probè quemadmodum
 "dum tuæ maiestati complacuit in
 "iuventute measponsale me cum ini-
 "ire fatus, cum promisso de tu-
 "enda conservandaque virginitate
 "mea. Crebro quoque me sancta
 "cruce tuâ invitasti ad patiendum.
 "Notum tibi est, mi DEUS, quām
 "illibenter ego statum istum sus-
 "cepī. nihilominus tamen Paren-
 "tibus meis & confessario parui, ut
 "Divinam tuam voluntatem adim-
 "plere possem. Nec unquam in a-
 "nimum induxi pudorem tibi sa-
 "cratum in ullo violare. Ducas me
 "quidem per viam periculosam &
 "dolorosam; Verum si id tibi ita fi-
 "eri placet, Divina tua voluntas in
 "me impleatur. Vnum hoc obte-
 "storum, ne favore tuo mihi desis, sed ubi
 "que auxilio succurras, alioquin
 "primo passu in profundam abyssi
 "voraginem tuam. Intuere fragili-
 "tatem meam, & mihi robur dona,
 "ne unquam gratia tuâ excidam.
 Dominus respondit illi: Ego te non
 "deseram; semper ero tecum tuum-
 "que stipabo latus. Perge porro ut
 "cœpisti, ut hucusquè egisti. Perse-
 "vera constanter in amore mei, &
 "ne desinas virtuti vacare. Tali
 promissione Divinâ resumpto qua-
 si spiritu calamitosa coniux ad no-
 "vam vitam est animata; egressa er-
 go maternâ domo, ad suos Domi-
 nos rursum se contulit. Quam No-
 bilis illa Domina, ut Angelum de
 cælo lapsum exceptit: solatium ta-
 men utrinque captum haud illis
 diuturnum fuit. Cum namque præ-
 fata Domina crudelitatem Matthiæ

I 2

Ortizii

RHE
31

Ad DEUM
Derelicta
Ioanna
confugit,
qui illam
animat.

Ortizii maxime aversaretur etiam pœnas ab illo exigere parata scripto illi nunciat; ut vel suam coniugem humanius habeat, vel domo suā excedat. Nihilo se inferiorem Dominis suis arbitrabatur Matthias; protinus igitur dimisso quætoris suaque cum coniuge ita cœpit agere, ut impossibile foret multitudinem acerbitateque cruciatum, quos perpeſta est animo expendere, ne dum enariare. Omnes tamen hos iustus, DEI auxiliante gratia, adamantis instar immoto infractoque animo exceptit ac pertulit. Donat DEUS electis suis, quos cruce suā onerat tantam spiritus fortitudinem, ut nulli ponderis succumbant, nullis obruantur fluctibus, nullis frangantur ventorum procellis. In summa nulla adversitas potest eiusmodi amicos DEI contristare; nec ulla afflictio animi eorum serenitatem unquam perturbabit, vel obscurabit.

Nulla ad-
versitas
frangit
DEI ami-
cos.

no Domone gessit. (Iob cap. 1 v. 6.) ^{rimum}
Ait igitur præfatus Sanctus : DEO
DEU M gaudio magno & compla- ^{specia-}
centiā spectasse nobilem illam victo- ^{lum.}
riam atque triumphum, quem Iob
in tam magnis multisque tribulatio-
nibus de Stygio inimico per paten-
tiā obtinuit. Idem nos prorsus in
præsenti capite spectabimus.

Postquam Dominorum suorum
ædes Matthias Ortizus deseruerat,
aut sux axori, ut disponat omnia ad
publicam venditionem omnium
quæ possideret, quo expeditores in
Regionem Bareba secederent, at-
que illuc in villa quadam Quintanilla
de Bon nomine sedem fixuri, ubi
aliquos cognatos, bona immobilia
fundosque haberet. Respondet sum-
mā humilitate, promptim se & ala-
crem queque vetum securam,
deesse tamen animum ultra rerum
venditionem spectandi, quando quidem
iam toties venum sua expoluis-
sent. Si placeret, facultatem sibi atq;
cum benedictione impertiret ante-
cedenti, domum se interim Quantanillæ
disposituram, adventuraque
illius inibi præstolaturā. Quod con-
ſilium Matthei Ortiz haud abs re
esse visum. Itaque eo Burgis re-
manente, donec venditio esset per-
acta, uxor Quintanillam profecta
est. Quo in itinere Diabolus eam
horrendum in modum impugnare
cœpit. Quid putas aiebat ille, an
nec lumen sat perspicis miserabilem
tuam conditōnem? Vagaris de loco
in locum sine indumento ac nutri-
mento corporis. Qui Patriam,
Parentes, Fratres, Sorores, gau-
dium, pacemque perdidit, quid ei
reli-

CAPVT III.

*Ioanna multa patitur in Quintanilla de Bon: Maritus eam rapsit Burgos; atque
hoc in tribulatione conseruantur eam*

*I E S U S , M A R I A ,
J O S E P H .*

*M*agnanimus homo, qui adver-
sa omnia patienter, alacri læ-
toque à DEI manu suscipit animo
acceptissimum. Divinis oculis est
spectaculum. Veritatem istam no-
bis Divus Hieronymus proponit in
cruento illo confitu, quem patienti-
tissimus Iob cum adversario, malig-
nus

*Patiens
fortisque
homo
pulcher-*

*Secedit
Quinta-
nillam
Ioanna
& in
itinere
gravata
à Dæmo-
ne tenta-
tur.*